

BEGRAVNINGSPASTORAL FÖR LAHOLMS PASTORAT

Den pastorala omsorgen i samband med dödsfallet och begravningsgudstjänsten är en viktig del av kyrkans själavård. Allt bemötande och alla arbetsuppgifter som sker i samband med begravningsverksamheten, ska ske på ett pietetsfullt sätt med utgångspunkt i den grundläggande etiska hållning som är knuten till människans unika värde. Begravningsgudstjänsten och de naturliga tillfällen till samtal som ges i samband med dödsfallet är viktiga tillfällen som ofta kan få stor betydelse för sorgearbetet. Till vägledning för anhöriga, kyrkans företrädare och begravningsbyråer har följande riktlinjer antagits för Laholms pastorat.

Från dödsbädd till avskedstagande

Begravningens sammanhang sträcker sig från dödsbädden till avskedet vid graven. Mycket av detta hör själavården och det pastorala handlandet till och präglas därför av en betydande frihet. Svenska kyrkans riter vill hjälpa de sörjande att förstå att den döde är död och gestalta kyrkans tro på Guds närhet och på de dödas uppståndelse och ett evigt liv. Ett enskilt avsked vid öppen kista i samband med bisättning eller vid en särskild visning kan vara till hjälp i sorgprocessen. Annars är det oftast vid själva begravningsgudstjänsten, det kollektiva avskedet, när de sörjande konfronteras med kistan, när jord faller på kistan, när de går fram och tar avsked vid kistan eller när kistan sänks i jorden, som sörjande tydligt tar till sig att den döde verkligen är död.

Laholms pastorat har beredskap för bön och sjukkommunion som en del av dödsförberedelsen. Det är viktigt att söka skapa tillit inför döden och avskedet. Fysisk närhet kan hjälpa en döende att känna trygghet och gemenskap. Präst/diakon är ofta en förebild för de anhöriga så att dessa vågar vara nära, något som hjälper såväl den sjuke i döendet som de anhöriga i deras sorg. Likaväl kan det vara viktigt med respekt för enskildhet och den döendes integritet. Bön, bibelläsning eller psalmsång kan vara viktig trygghetsfaktor inför döden. Det kan vara viktigt att den döende får några minuter i enskildhet med prästen.

17/10 2023 AS AL

Begravningsamtalet

Genom begravningsamtalet då prästen träffar de närmast anhöriga, får dessa möjlighet att formulera sina tankar, känslor och frågor. Prästen lyssnar in de efterlevandes bilder och minnen av den döde och av livssituationen. I samtalet om begravningsgudstjänstens innehåll och innebörd lyfts kyrkans syn på död, hopp och uppståndelse på ett naturligt sätt in i samtalet. Begravningsamtalet är en viktig del av sorgeprocessen samtidigt som det ingår i prästens förberedelse inför begravningsgudstjänsten.

Själaringning och tacksägelse

Själaringning och tacksägelse är församlingens möjlighet att tacka Gud för en människas liv. Det är också en möjlighet för sörjande att samlas, tacka för och tänka på den döde och dennes liv.

Tacksägelse hålls när någon som tillhör Svenska kyrkan har dött (KO 24 kap 6§) och i regel i huvudgudstjänsten söndagen närmast efter dödsfallet och före begravningsgudstjänsten. Tacksägelsen uttrycker en tacksamhet till Gud för den människas liv som nu dött och här innesluts den döde och de sörjande i församlingens förbön och gemenskap, den gemenskap som också kyrkogården vill minna om.

Själaringning sker för alla avlidna som är medlemmar i Svenska kyrkan. Kyrkoherden svarar för att själaringning sker och att tacksägelse hålls.

Begravningsgudstjänst

I begravningsgudstjänsten tar församlingen och de sörjande avsked och överlämnar den som har dött åt Guds barmhärtighet. Kyrkan tror och bekänner att Jesus Kristus genom sin död har burit människans död och genom sin uppståndelse segrat över döden och öppnat vägen till det eviga livet.

Vid begravningsgudstjänsten kommer såväl sorgen och dödens allvar som hoppet och uppståndelsens ljus till uttryck. Det blir samtidigt en påminnelse för de närvarande att själva besinna sig inför livets frågor och dödens allvar. Den dubbelhet av död och liv, mörker och ljus som finns i varje människas liv och i korsets evangelium sätter således sin prägel på begravningen, men sorgen och döden får en ny och annorlunda karaktär, när den bärs upp av uppståndelsens och den himmelska lovsångens ton. (KO 24 kap, Inledningstext).

Av Kyrkoordningen för Svenska kyrkan kap 24 framgår vad som gäller för en begravningsgudstjänst.

Akt kring urna

Begravningsgudstjänst/ceremoni kan ske kring urna i de fall kremation redan ägt rum. Kyrkohandboken ger möjligheter för sådan akt.

Begravningsgudstjänst för icke tillhöriga

För icke kyrkotillhöriga kan som regel inte begravningsgudstjänst hållas. Om det finns själavårdande aspekter för att ändå genomföra en begravningsgudstjänst i Svenska kyrkans ordning är det kyrkoherden som beslutar att detta är möjligt. Kostnaden blir tre gånger gällande clearingavgift för begravningsgudstjänst.

Begravningsgudstjänst i annat kristet samfunds ordning

Innan begravningsgudstjänst i annat kristet samfunds ordning bokas i Laholms pastorat ska kyrkoherden kontaktas. Till de samfund som tillhör Sveriges Kristna råd upplåts församlingens kyrkor på de ordinarie begravningsstiderna. I de fall då den avlidne tillhör Svenska kyrkan och anhöriga önskar begravningsgudstjänst i samarbete med sjukhuskyrkan i Halmstad så ingår även medverkan av kyrkomusiker enligt ordinarie schema.

Borgerliga begravningsakter

Begravningsstider för borgerliga akter erbjuds enligt upprättat schema. Enligt begravningslagen tillhandahåller Laholms pastorat som huvudman lokaler för ändamålet. Användande av kyrkklockor eller flagga är inte aktuellt.

Minnesstund

Möjlighet finns att boka församlingshemmen eller Mellbystrandsgården för minnesstund efter en begravningsgudstjänst. Denna möjlighet finns även efter en borgerlig begravningsceremoni men då endast i det fall den döde var medlem i Svenska kyrkan.

Tjänstgörande präst avgör själv om deltagande i minnesstunden efter anhörigas inbjudan.

Gravsättning

Gravsättning kan ske i kistgrav, urngrav, askgravlund eller minneslund.

Då gravsättning ska ske i kistgrav följer alltid tjänstgörande präst med till graven och lyser frid, även i de fall avskedet äger rum i kyrkan/kapellet.

Anhöriga skall upplysas om att präst kan medverka vid gravsättningen av kyrkotillhörig i urngrav eller askgravlund.

Gravsättning, annan religionstillhörighet

Laholms pastorat erbjuder gravplatser för muslimer antingen på pastoratets kyrkogårdar eller på Tjärby kyrkogård i samarbete med Höks pastorat.

Tiden efter begravning

De närmast anhöriga kontaktas ca tre-sex månader efter begravningstjänsten av den präst som då tjänstgjorde.

Anhöriga inbjuds till en samtalsgrupp "Leva-vidare-grupp" varje termin.

Anhöriga till personer som avlidit under året inbjuds till minnesgudstjänst söndagen efter alla helgons dag, skriftlig inbjudan skickas till närmast anhörig.

Handwritten signatures in blue ink.

Rätt till begravning

Svenska kyrkan i Laholm har som huvudman för begravningsverksamheten skyldighet att upplåta gravplats och ombesörja gravsättning enligt de bestämmelser som finns i begravningslagen.

I Kyrkoordningen (KO) för Svenska kyrkan kap 24 framgår vad som gäller för begravningsgudstjänster inom församlingsverksamheten.

Kisthantering

Kistor som är överlämnade till Laholms pastorat av begravningsbyråerna förvaras i Kyrkstallets kylar.

Laholms pastorat svarar för transporten av dessa kistor till respektive kyrka /kapell (inom vårt förvaltningsområde) där begravningsceremoni, gravsättning eller annan åtgärd ska ske.

I S:t Clemens kyrka, Skummeslövs kyrka, S:ta Gertruds kapell och Begravningsannexet i Skummeslöv ska kistan stå på kistvagn och ingen annan än huvudmannen, d.v.s. Laholms pastorat, får hantera kistan och ombesörja att den placeras rätt.

Kistbocker får inte användas förutom i Skogaby kapell och även där gäller att ingen annan än huvudmannen får hantera kistan.

Efter ceremonin svarar Laholms pastorat för transporten av kistan till krematoriet i de fall inte gravsättning på gravplats ägt rum.

Utsmyckning av kyrkorummet

Det finns stor frihet att smycka kyrkorummet inför en begravningsgudstjänst. Det är viktigt att dekorationer i och omkring kistan är i harmoni med kyrkorummet.

Församlingens bårtäcke finns till kostnadsfri utlåning i samband med begravningsgudstjänst. Inga blommor eller levande ljus får placeras på bårtäcket. Handbuketter läggs på anvisad plats med särskilda tygdukar alternativt anvisade korgar.

Blommor får inte heller placeras på dopfunten.

Tjänstgörande präst avgör om någon utsmyckning inte är lämplig eller kan medföra risk för exempelvis brand och därmed orsaka personskador eller skador på lokal och inventarier.

Ovanstående regler gäller i tillämpliga delar även vid borgerliga begravningsceremonier i S:ta Gertruds kapell eller Begravningsannexet i Skummeslöv. Tjänstgörande vaktmästare avgör då om någon utsmyckning är olämplig.

Begravningspastoralen finns tillgänglig på pastorsexpeditionen och på pastoratets hemsida.

Begravningspastoralen är fastställd av kyrkoherden i Laholms pastorat efter samråd med personalen och kyrkorådet i Laholms pastorat.

Anders Knutsson

Kyrkoherde

KR**§ 90 Delegation av beslut i arkivfrågor.**

Kyrkorådet är ansvarigt för pastoratets arkiv samt de i pastoratet ingående församlingarnas arkiv. I ansvaret ingår att planera och styra arkivbildningen och se till att arkiven vårdas enligt gällande regler.

Möjlighet finns att delegera till kyrkoherden att besluta i arkivfrågor, något som möjliggör effektivare förvaltning med kortare beslutsvägar och snabbare handläggning.

Alla beslut som fattats på delegation från kyrkorådet ska anmälas vid nästkommande sammanträde med kyrkorådet.

Kyrkorådet beslutar

att delegera till kyrkoherden i Laholms pastorat att fatta beslut i arkivfrågor.

Beslutet bedöms inte medföra några direkta eller indirekta konsekvenser för barn.

KR**§ 91 Samråd kring Begravningspastoral.**

En revidering har gjorts av nuvarande Begravningspastoral för Laholms pastorat. Dokumentet är utskickat tillsammans med kallelsen till dagens sammanträde.

Begravningspastoralen innehåller dels information om vad som gäller i samband med att en person (i första hand den som tillhör Svenska kyrkan) avlider, dels allmänna regler kring bl.a. hantering av kistor samt utsmyckning av kyrkorum eller annan lokal i samband med begravningsceremoni.

Begravningspastoralen fastställs av kyrkoherden efter samråd med kyrkorådet.

En genomgång av Begravningspastoralen görs. Inga erinringar framförs men däremot önskemål om att den ska läggas ut på pastoratets hemsida.

Kyrkorådet beslutar enhälligt

att ställa sig bakom framtagna Begravningspastoral för Laholms pastorat, samt

att Begravningspastoralen ska läggas ut på pastoratets hemsida.

Bilaga 1.

Ordf. sign. 	Just. sign. 	^{Kh} Komm. sign. 	Utdragsbestyrkande
--	--	---	--------------------